

Rickettsiózy a im podobné ochorenia na Slovensku v rokoch 2023 – 2024

Špitalská E.^{1,2}, Palkovičová K.^{1,2}, Škultéty Ľ.^{1,2}

¹ Biomedicínske centrum Slovenskej akadémie vied v. v. i., Virologický ústav, Bratislava

² Národné referenčné centrum pre surveillance a laboratórnu diagnostiku rickettsióz, RÚVZ Banská Bystrica pri Virologickom ústave, Biomedicínske centrum SAV, Bratislava

Úvod: Kliešťami prenášané ochorenia predstavujú naďalej aktuálny zdravotnícky problém so stúpajúcim výskytom. Najčastejšie sledovanými chorobami sú lymfická borelióza a kliešťová encefalitída. Naproti tomu rickettsiózy, anaplazmózy a ehrlichiozy zostávajú na okraji záujmu, hoci rickettsiózy patria medzi najdlhšie známe ochorenia prenášané kliešťami, zatiaľ čo neehrlichioza bola opísaná až v roku 2010.

Cieľ: Cieľom práce bolo sledovanie patogénov *Rickettsia spp.* a *Neoehrlichia mikurensis* a nimi vyvolaných ochorení.

Súbor a metodika: V rokoch 2023 – 2024 sme analyzovali 193 kliešťov (*Ixodes ricinus* a *Dermacentor reticulatus*) zozbieraných z vegetácie, 224 kliešťov odobratých z ľudí a 405 vzoriek krvi pacientov zo Slovenska. Kliešte a krv boli analyzované metódami založenými na PCR a v sérach bola testovaná prítomnosť IgM a IgG protilátok proti rickettsiám skupiny SFG.

Výsledky: Molekulárna diagnostika nepreukázala prítomnosť *N. mikurensis* v kliešťoch z vegetácie, avšak baktéria bola detegovaná v dvoch (0,89 %) kliešťoch pochádzajúcich od ľudí a v jednej vzorke ľudskej krvi. Ide o prvý potvrdený prípad neoehrlichiozy na území Slovenska. Pomocou molekulárno-biologických metód bol potvrdený výskyt *Rickettsia spp.* v 55 (24,55 %) kliešťoch získaných od ľudí a v jednej vzorke krvi. Prítomnosť IgG protilátok proti rickettsiám skupiny SFG bola zistená u 15 pacientov (3,70 %), IgM protilátky boli preukázané u 16 pacientov (3,95 %).

Záver: Získané výsledky poukazujú na cirkuláciu rickettsií a neoehrlichii v prírodnom prostredí a ich schopnosť infikovať človeka, čo zdôrazňuje potrebu ich zahrnutia do diferenciálnej diagnostiky nešpecifických febrilných stavov.

Kľúčové slová: *Neoehrlichia mikurensis*, *Rickettsia spp.*, *Ixodes ricinus*, *Dermacentor reticulatus*, Slovensko